

קבה:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ג מהל'
טומאת מת ה' יא:
ב ב מ"י פ"ג ט"ז ט"ז
הלכה ד:

שיטה מקובצת

א] כבת אחת יד
אחת נוגעת כאן:
ב] הדנוג היינו נמי
מאהיל: ג] המסורגין כעין
שפסוקי המטות: ד] אם
שחטן מקורה לחבריה
נעשו תקרה ובטל: ה] היו
פרוסים על המת באויר
שטעלו וכו' ופסין על
המת: ו] ועינין אחת
חיבת חיבת: ז] להוציא
בין אוכלים ומשקים:
ח] דאי את ליה טמא
להר לפרש:

מסורת הש"ס

ב] (טיר מט: הלכות
פ"ג) (מספחה ריש פ"ד
להלכות) ב] (ג"ל דמניא)
ג] (מספחה להלכות פ"ט
ה"ה ע"ג) ד] (כריפות
פ"א: ט) הלכות פ"ד
משה ב' ו] מנחם ש"ן
ערד ע"ג) ו] פ"ג ש"ן
לשם) ח] שטעו בין קורה
(הנדרת מהר"ל)

גליון הש"ס

ב"ב קס"ב ר"י וי"ב טומאה
מבונה ע"י עירובין דף ט"ז
פ"א ח"ט ד"ה הרי הוא:

הגהות מור"ב

רנשבורג
א] ר"י ד"ה או מ"י
ז"ת וכו' זה עומד מחמיו
כאן הפ"ד ופ"ח מה"ד
ודבר אחר:

לעזר רש"י

מ"שטיייר. איון כלים

אמר ר' ירמיהו רישא בטומאה רצוצה בין ב' פגרים עסקין. הוה מלי
למימר בטומאה למטה מטפה עסקין כדאמרין כסמוך אלף
משמעת אלף למעלה מטפה אי נמי לית ליה סכרל דלקמן
וא"ת אי בטומאה רצוצה דוקא עסקין אמאי נקט כסיפא המשכה ע"י
דבר אחר טהור ה"ל למינקט אלף אם

הנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית טהור ואי חד שמוא הוא אמאי טהור אלא קשיא רישא אמר רבי ירמיהו בטומאה רצוצה בין ב' מגדלים עסקין ואין ביניהן פותח טפה דכולה נגיעה היא ומאן תנא דקרי לאהל נוגע ר' יוסי היא ר' דרנאי ר' יוסי אומר מלא תרווד רקב מטמא במגע ובמשא ובאהל בשלמא במשא ובאהל הא קא טעין ליה לכוליה והא קא מאהיל אכוליה אלא נוגע הא לא נגע בכוליה אלא לאו ש"מ מאי נוגע מאהיל והא קתני נוגע והא קתני מאהיל אמר אביי למטה מטפה אהל נגיעה למעלה מטפה אהל גרידא רבא אמר אפילו למעלה מטפה נמי נגיעה הוא והיכי דמי אהל גרידא בהמשכה אמר רבא מנא אמינא לה ר' דרנאי ר' יוסי אומר חבילי מטה וסריגי חלונות חוצצין בין הבית לעלייה שלא להכניס טומאה לצד שני פרסן על פני המת באויר הנוגע כנגד הנקב טמא שלא כנגד הנקב טהור ה"ד אילימא למטה מטפה שלא כנגד הנקב אמאי טהור מת בכסותו הוא ומת בכסותו מטמא אלא לאו למעלה מטפה וקא קרי ליה נוגע אמר אביי לעולם למטה מטפה ודקאמרת מת בכסותו הוא ומת בכסותו מבטל ליה האי לא מבטל ליה ותהוי כטומאה טמונה בוקעת ועולה קסבר רבי יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת ומנא תימרא ר' דרנאי תיבת המגדל שיש בה פותח טפה ואין ביציאתה פותח טפה טומאה בתוכה הבית טמא טומאה בבית מה שבתוכה טהור מפני שדרך טומאה לצאת ואין דרך טומאה ליכנס ורבי יוסי מטהר מפני שיכול הוא להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה וקתני סיפא העמידה בפתח ופתחה לחוץ טומאה בתוכה הבית טהור טומאה בבית מה שבתוכה טהור ותני

הנוגע בחצי זית ומאהיל על חצי זית. צבת אחת ידו"ל נוגעת כאן והשינה מאהללת כאן: או חצי זית מאהיל עליו. כגון שנתון בקיסוס ותמוז צבטול זה עומד מחמיו א] ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית כגון חצי זית מוטל ע"ג קרקע והוא עומד אללו ודף אחד מאהיל על שניהם: אמאי טהור. הלא זה אהל גמור ועיקר אהל האמור צמורה זה הוא כל הצא אהל אהל (ובדברין) זה שהבית מאהיל עליו ועל מת כאלו: רצוצה. כל דבר שאין לו מקום ריח קרי לרצן ופחות מטפה לאו חלל הוא ונקרא מה שצמחו לרצן: מגדלים. של עץ: דכולם נגיעה היא. אפילו הוא מאהיל למעלה מן הכשר הרבה כגון שהיו המגדלים גבוהים והטומאה למטה והוא מאהיל סמוך לראשיהן קרי נגיעה דכיון דלהל"מ היא דטומאה רצוצה בוקעת היו כמאן דמלי טומאה כל חלל שבין שני המגדלים ומאה לא דמקיימה לרבי יוחנן: ומאן טמא. דמתימתין לרבי יוחנן דלוקי להנוגע ויהיו מאהיל: פרווד. קף. רקע. עפר הגמלא צהרון זה מת שהוא רקעניו של מת. ושיעור מלא תרווד הל"מ: הא לא נגע כפוליה. דהא כל העפר אינו מחובר יחד והנוגע בלד זה לא נגע בצד זה וכל זה וחד עפ"ר בל"מ נפשיה הוא: אמר אביי. המאהיל למטה מטפה שאין טפה בין ידו לטומאה קרי לה אהל נגיעה. ולאביי לא מיתוקמא מתימתין כרבי יוחנן דלא מיקרי מאהיל נוגע אלא למטה מטפה דהוי נגיעה ואכתי הדר דוקיין קמא לדומיה נוגע אין אהל מאהיל אהל גרידא למעלה מטפה לא ולי דאיכא כוית בזהל נמי ליטמא. ואביי לא מהדר לאוקמא לרבי יוחנן דהא אביי אוקמה למתימתין צדאין זה כוית ובשישיפה והכא קא מהדר לתרווי מילתיה דרבי יוסי דקמני גבי רקב מגע והאל וקשיא לן הא לא נגע בכוליה ומוקי ליה אביי בזהל נגיעה: רבא אמר אפי' למעלה מטפה אהל נגיעה. מיקרי ושפיר מיתוקמא מתימי כ"י יוחנן ורבי יוסי היא: כהמשכה. דבר אחר מאהיל עליו ועל הטומאה דהוא אינו מאהיל על הטומאה ולא הטומאה מאהללת עליו אלא דבר אחר ממשיך את הטומאה עליו: מנא אמרינא

לה. דאפילו למעלה מטפה קרי ליה רבי יוסי אהל נגיעה: חבלי מטה. המסורגים ושמסורגים מטות כמין קליפה. וכן פריגי חלונות שטותים עלים דקיס או טפי צרול בחלונות צמירוג בקליעה שלא יכנס אדם בהן: חולצין בין כים לעליה. אם דו"ש שטעו מקורה לחברתה נעשו תקרה ונטעו ואין מקבלין טומאה וחולצין בפני הטומאה שלא כהנס טומאה ללד שני שעליה כלומר לעליה ואע"פ שנקובים הרי אין צמקבים פותח טפה וכל נקב העשוי לאויר שיעורו כמלא אגרוף וכל נקב שאין בית לבית או בין בית לעליה שיעורו פותח טפה ואף הנוגע כנגד הנקב טהור: וס"הו פורסין על המטה כמו שהן מסורגות ופורסן על המטה צהור: הנוגע כנגד הנקב טמא. דעכשוי לא נעשו תקרה להיות הכל כסחוס לפיכך הנוגע כנגד הנקב טמא שרי מאהיל על המטה. שלא כנגד הנקב טהור דחבליים בלא מטה אינן מקבלין טומאה הילכך חולצין: אילימא. ששטען על המטה למטה מטפה שאין מהן ולמת טפה: לא מבטל ליה. להיות כסותו של מת: וס"הו טומאה עמונה. אי למטה מטפה עסקין נהי נמי דלא מבטל ליה מיהא טומאה טמונה שאין לה חלל טפה דק"ל (אהלות פ"ד מ"ו) בוקעת ועולה עד לרקיע אפי' חמלא לנטיה למעלה מטפה: סיכא מגדל. של עץ משטיי"ר ועושין ו'אוחו מיתות מיתות קטנות להנטיה בהן ו'אכלים ומשקים: שיש בה. כהנל פותח טפה. ה"ג לה צמחה דאהלות שיש בה פותח טפה דלא הויל טומאה טמונה: ואין ביציאה. צמור פתח אין צו טפה: טומאה בתוכה הכים טמא. ואע"פ שפתחה קטן כדמפרש טעמא מפני שדרך טומאה לנאח על כרחין טופה לנאח דרך פתח זה לפיכך מטמאה מיד דרך יציאתה ומדרכנן: מה שצמחה טהור. והואיל ואין ביציאתה פותח טפה והרי אין סופו להכניס לה מת: רבי יוסי מטהר. כדמפרש דמאן אין סיפה לנאח דרך פתח זה שיהא בה שיעור טומאה שיכול להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה: וקסמי סיפא העמידה כפתח. וכולה צבית אלא שפתחה לחוץ: טומאה בתוכה הכים טהור. דממשו מאי איכא לטמיי הא טומאה אהל ליכא דיש בה פותח טפה ולא טמונה היא ומשום יציאה נמי לא מטמיה דהא אין יציאתה לפני:

ה"ג

בטול וס"ה (וכ"ה היא) מפורש: קסבר רבי יוסי טומאה אינה בוקעת ועולה. וא"ת אינו מוקמין לעיל מתימתין כוומיה והא מתימתין סבר דבוקעת ועולה דקמני בקולית סמומה הנוגע בה טמא ולוקמין דמאי נוגע מאהיל וי"ל אע"ג דסבר רבי יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת מודה בקולית סמומה שטמא בזהל כמו צמח בכסותו דמורה רבי יוסי דמתימת: טומאה בבית מה שבתוכה טהור. שהמגדל חולצין בין הטומאה ובין מה שצמחו דאינו מקבל טומאה דעשוי לנחם הוא: י"בול הוא להוציאה ולשורפה במקומה. נראה דמורה רבי יוסי בזהל דאמרין צבית דף (ה) המת צבית ולו פתחים הרבה כולן טמאים מפני שסוף טומאה לנאח דרך שם דהתם צמח שלם דאין דרך לשורפו ולנחתו פחות מכאן:

טומאה הילכך חולצין: אילימא. ששטען על המטה למטה מטפה שאין מהן ולמת טפה: לא מבטל ליה. להיות כסותו של מת: וס"הו טומאה עמונה. אי למטה מטפה עסקין נהי נמי דלא מבטל ליה מיהא טומאה טמונה שאין לה חלל טפה דק"ל (אהלות פ"ד מ"ו) בוקעת ועולה עד לרקיע אפי' חמלא לנטיה למעלה מטפה: סיכא מגדל. של עץ משטיי"ר ועושין ו'אוחו מיתות מיתות קטנות להנטיה בהן ו'אכלים ומשקים: שיש בה. כהנל פותח טפה. ה"ג לה צמחה דאהלות שיש בה פותח טפה דלא הויל טומאה טמונה: ואין ביציאה. צמור פתח אין צו טפה: טומאה בתוכה הכים טמא. ואע"פ שפתחה קטן כדמפרש טעמא מפני שדרך טומאה לנאח על כרחין טופה לנאח דרך פתח זה לפיכך מטמאה מיד דרך יציאתה ומדרכנן: מה שצמחה טהור. והואיל ואין ביציאתה פותח טפה והרי אין סופו להכניס לה מת: רבי יוסי מטהר. כדמפרש דמאן אין סיפה לנאח דרך פתח זה שיהא בה שיעור טומאה שיכול להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה: וקסמי סיפא העמידה כפתח. וכולה צבית אלא שפתחה לחוץ: טומאה בתוכה הכים טהור. דממשו מאי איכא לטמיי הא טומאה אהל ליכא דיש בה פותח טפה ולא טמונה היא ומשום יציאה נמי לא מטמיה דהא אין יציאתה לפני: